

85. születésnapját ünnepelte

Dr. Berecz Endre 1925. január 10-én Csornán született. Középiskolai tanulmányait a pápai Bencés Gimnáziumban, az egyetemet a Pázmány Péter (ma Eötvös Loránd) Tudományegyetemen végezte. 1949-től okl. vegyész, tanársegéd ugyanezen egyetem Fizikai-kémiai Tanszékén. 1951–54 között aspiráns a Leningrádi (ma Szentpétervári) Egyetemen, ahol kandidátusi fokozatot szerez. Visszatérve a tanszékre adjunktus, majd docens, közben 1960–1962 között már a Nehézipari Műszaki (ma Miskolci) Egyetem meghívott előadója is.

1963-ban nevezték ki docensként az NME Általános és Fizikai-kémiai Tanszékének élére, ezt vezette 1965-től egyetemi tanárként, ill. 1987-től 1991-ig a Kémiai Intézet igazgatójaként nyugdíjba vonulásáig. Itt végezte oktató, tudományos és a kohászati-bányászati ipari környezet és a tanszék kapcsolatainak mind közvetlenebbé tételére irányuló munkáját. Gondja volt az idő követelte felmerülő új problémák (környezetvédelem, korrózió, technológiák korszerűsítése stb.) megoldására, ill. az oktatásba történő bevitelére és a tananyag korszerűsítésére. Közben 1965 és 1968 között a Kohómérnöki Kar dékánja is.

Oktatási munkája három tankönyvben (Általános kémia I-II., Fizikai kémia, Kémia műszakiaknak), 13 egyetemi és szakmérnöki jegyzetben, nyolc szakmai könyvfejezetben került összegzésre.

Tudományos munkásságának fő területe a folyékony elegyfázisok – vizes elektrolitoldatok, só- és fémolvadékok, micelláris oldatrendszerek – szerkezetének és fizikai-kémiai sajátságainak főként elektrokémiai és termodinamikai jellegű vizsgálata volt. Ennek eredményei egy magyar és angol nyelven megjelent monográfiában (Gáz-hidrátok [1980], Gas Hydrates [1983]), mintegy 230 tudományos és szakmai közleményben, s 200 körüli, hazai és nemzetközi konferenciákon tartott előadásban öltött testet. A 29 év alatt, a tanszék és az ipar közvetlen kapcsolatára jellemzően, mint-

egy 100 megbízásos munkát irányított vagy vett benne részt. 1974-ben elnyerte a kémiai tudomány doktora fokozatot.

Szakmai társadalmi tevékenységének főbb területei: a TMB szakbizottságának (1970–84), majd plénumának (1985–95) tagja, az MTA Elektrokémiai Munkabizottságának elnöke (1979–90), Kémiai Osztályának tanácskozó tagja (1973–84), Közgyűlésének doktor tagja (1993–97), Miskolci Bizottságának tagja (1988–1992), Vegyészeti Szakbizottságának elnöke (1988–92), a HUNKOR Magyar Korróziós Szövetség alapító (1992–2004), majd örökös elnöke (2004–), a Magyar Kémikusok Egyesülete Elnökségének (1984–1992), majd örökös tagja (2003–), Borsod-Abaúj-Zemplén megyei elnöke (1985–91), a European Federation of Corrosion technológiai bizottságának (1983–95), majd vezetőségének tagja (1995–2002).

Főbb kitüntetései: az Oktatásügy (1965), majd a Kohászat Kiváló Dolgozója (1972), Munka Érdemrend ezüst fokozata (1976), Emberi környezetért kitüntetés (1982, 1989), Szent-Györgyi Albert-díj (1995), az MKE Kiváló Munkáért érme (1992), a Miskolci Egyetem tiszteletbeli doktora (1995), professor emeritus (1997), Verő József-emlékérem (ME, 1997), Kitai Pál-emlékérem (Magyar Környezetvédelmi Egyesület, 2004), Környezetvédelmi Műszaki Felsőoktatásért kitüntetési oklevél (Magyar Mérnöki Kamara, 2004), az Orosz Természettudományi Akadémia szekciójának külső tagja (2005), Gyémántoklevél (2009). 1967 óta tagja az OMBKE-nek.

Dr. Pilissy Lajos gyémántokleveles kohómérnök, tiszteleti tag Érsekcsanádön született 1925. január 11-én. 85. születésnapja alkalmából, rendhagyó módon, saját gondolatait adjuk közre.

A Jubiláns úgy gondolja, unja már a t. Olvasó a hasonló Pilissy-életrajzokat, ezért csak villanásokat, számára kedves momentumokat idéz fel életéből.

Először is köszönet a Mindenhatónak és családjának, hogy ezt a matuzsáleminek mondható kort megélte. Így részese lehet-

tett annak a felemelő ünnepségnek, amelyen átvehette gyémántoklevelét, s azt megköszönhette a ma már nem élő társai nevében is, akik 1949 októberében, soppni létükre, először kaptak a Nehézipari Műszaki Egyetemtől oklevelet. Az ünnepség felidézte azt a felejthetetlenül szép napot is, amikor kandidaturája után 1962-ben Miskolcon doktorrá avatták.

Jubiláns vallja, igazán boldog ember csak az lehet, aki nem csak a határkönek számító nagy eseményeknek, hanem az élet apró dolgainak is tud örülni. Boldog volt akkor, amikor az akkumulátor-keményítmok raffinálására kidolgozott eljárását az angolszász irodalom hol Pilissy-, hol Fémkut-eljárásnak nevezte; amikor hazánkban elsőként vizsgálhatta ultrahanggal az alumíniumelektrolizáló kádak katód-széntömbjeit; amikor munkatársaival hazánkban először próbálták az alumínium és a bizmut zónás olvasztását úgy, hogy a Fémkut első zónázó berendezésének fűtőspirálját egy ébresztőóra rugója mozgatta.

Boldog volt akkor, amikor a Vaskutban egy Bühler nyomásos öntőgéppel és a hozzá tartozó mérőműszerek teljes körével Közép-Európa legkorszerűbb nyomásos öntészeti laboratóriumát hozta létre; amikor munkatársai közül számosan technikus oklevelet, diplomát vagy doktori fokozatot szereztek; s amikor látja, hogy veszprémi és budapesti tanítványai szép sikereket érnek el választott szakmájukban és az egyesületi társadalmi életben.

Nem felejtí el volt munkatársai köszöntését 80. és 85. születésnapján, jeléül annak a baráti, közösségi szellemnek, amely még el nyugdíjba menetele után 25 évvel is.

Az életben persze vannak szomorú pillanatok is. Jubiláns mellől sok kedves barát, kolléga eltávozott már, nálánál sokkal fiatalabbak is. Többüknek búcsúztatóját elszoruló szívvel és elcsukló hanggal mondta el, miközben hallotta: „Már megint ez a Pilissy!” Igen, már megint, mert akkor és ott a megrázó mondanivalót, az utolsó Jó szerencsét! senki más nem akarta elmondani.

De mivel is foglalkozik most a Jubiláns? Mióta szakértést nem vállal, minden idejét a szakmatörténeti kutatásnak szenteli. Erdész szerzőtársaival együtt megírta, lektorálta és szerkesztette az 1943-ban kezdett bányász, kohász és erdész évfolyamtársak

kalandos történetét „Mint oldott kéve...” címen. Büszke arra, hogy ezzel iskolát teremtetek, azóta négy-öt soproni, sőt miskolci évfolyam is megjelentette saját történetét. Megírta az Öntészeti (Öntödei) Szakosztály és a Fémöntő Szakcsoport történetét. Az előbbi kivonatosan megjelent, az utóbbi megjelentetésre vár. A közelmúltban jelent meg az öntőnapok történetének összefoglalója. Közel másfél évnyi munkájába került a magyar nyelvű öntészeti irodalom kialakulásával foglalkozó dolgozata. *Fogarasi Béla* barátjával együtt megírta a kísérleti magnéziumkohó történetét. Jelenleg levéltári kutatásokat folytat, hogy a hazai magnéziumöntés történetét is közreadhassa. Most állítja össze a bányászattal, kohászattal és erdészettel foglalkozó akadémikusok, akadémiai doktorok és kandidátusok arcképcsarnokát. De foglalkoztatja az ón műtárgy- és szoboröntés, az ágyúöntés, az alumíniumharang-öntés és az öntőtechnikus képzés története is. Mindezek mellett nem feledkezik meg *Pacz Aladár* munkásságának kiegészítéséről, ugyanígy a Szent Borbála-kultuszról sem. Nem véletlen, hogy ritkán fekszik le éjfél előtt.

Ürmössy László 1925. január 27-én született Salgótarjában, bányász-kohász család sarjaként. Gyermekkorát a RIMA különböző gyártelepein élte, Salgótarjában, Borsodnádason, Ózdon.

Középiskolai tanulmányait a miskolci Református Gimnáziumban végezte, érettségi bizonyítványát 1943-ban szerezte meg. Még az év őszén megkezdte egyetemi tanulmányait a József nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Gépészmérnöki Karán, amit a háborús események miatt 1944 őszén meg kellett szakítania. 1949-ben lehetősége nyílt a tanulmányai folytatására az akkor induló miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem Kohómérnöki Karán. Itt szerzett 1952-ben technológus kohómérnöki oklevelet.

Rövid diósgyőri munkálkodás után az ózdi kohászatban a durvahengermű termelésvezető mérnöke lett. 1961-ben miniszteri áthelyezéssel került Salgótarjába, ahol előbb termelési főmérnök, majd műszaki igazgató. 1977-től 1986-ig a Salgótarjáni Kohászati Üzemek vezérigazgatójaként dolgozik. Ekkor nyugdíjazását kérte,

de egészen a rendszerváltásig tovább dolgozott az illetékes miniszter tanácsadó tevéletében.

Irányítása mellett kezdődött el a Salgótarjáni Kohászati Üzemek teljes körű rekonstrukciója. Korszerű technológiákat honosítottak meg, aminek következtében gazdaságos termékszerkezet alakult ki. Ebben az időszakban kezdődött el számos feldolgozott termék (hegesztett csövek, raktári állványok, görgős szállítópályák stb.) gyártása. A korábban közepes nagyságú vállalatból nagyvállalat lett, dolgozóinak létszáma megközelítette az 5000 főt. Termelési értéke meghaladta az 5000 M Ft-ot, tőkés exportja a 20 M USD-t. Kovácsolt termékeit Európa szinte minden autógyára kereste. A termelékenység megötszöröződött, a hazai kohászat talán legeredményesebb vállalata lett. Nyereségéből jelentős összegeket fordított szociális és kulturális célokra, valamint a sportra.

Tagja volt az MTA miskolci regionális szervezetének, míg két cikluson keresztül elnöke a Magyar Vas- és Acélipari Egyesülés igazgatótanácsának.

Szakmai tevékenységét számos kitüntetéssel ismerték el, az elsők között kapta meg az Eötvös Loránd-díjat.

Az OMBKE-nek 1950-től tagja, vezetői tisztségeket töltött be a helyi és országos szervezetekben. Kezdeményezője volt a salgótarjáni bányászokat és kohászokat összefogó Salgótarjáni Osztály megalakításának. Ma is részt vesz az egyesület hagyományörző tevékenységében.

Volt az MTESZ Nógrád megyei szervezetének titkára, majd elnöke, jelenleg tiszteletbeli örökös elnöke. Egy ciklusban az MTESZ alelnöke volt. Munkásságát MTESZ-díjjal ismerték el.

80. születésnapját ünnepelte

Dr. Farkas Ottó Ungváron született 1930-ban. Gimnáziumi tanulmányait 1940–1948 között Miskolcon, a Lévy József Református Gimnáziumban végezte. 1948-tól kohómérnök-hallgató volt a József nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Sopronban működő Bánya-, Kohó- és Erdémérnöki Karán. A Sopronban diplomázott utol-

só évfolyam egyik tagjaként 1952-ben szerzett vaskohómérnöki oklevelet, de már a Rákosi Mátyás Nehézipari Műszaki Egyetem Bánya- és Kohómérnöki Karának még Sopronban maradt intézményrészében.

Diplomájának megszerzését követően, a Miskolcra költözését egyidejűleg befejező Kohómérnöki Osztály Vaskohászattani Tanszékére kapott meghívást, ahol napjainkig megszakítás nélkül dolgozva, mind egyetemi oktatói, mind pedig a tudományos és vezetői pálya valamennyi lépcsőfokát végigjárta.

Demonstrátor (1951–1952), egyetemi tanársegéd (1952–1957), egyetemi adjunktus (1957–1966), egyetemi docens (1966–1975) volt, majd 1975 óta egyetemi tanári beosztásban dolgozott 2000. június 30-ig. Azóta professor emeritusként tevékenykedik, oktat és kutat.

1963-ban műszaki doktor, 1970-ben a műszaki tudomány kandidátusa, 1979-ben a műszaki tudomány doktora, 1996-ban pedig az Orosz Természettudományi Akadémia külföldi tagja lett.

1987–1995 között tanszékvezető volt a Vaskohászattani Tanszéken, s egyidejűleg alapítója és igazgatója (1987–1995) a Metallurgiai Intézetnek. A Kohómérnöki Kar dékáni tisztségét töltötte be két éven át (1984–1986), majd az egyetem oktatási, később általános rektorhelyetteseként is dolgozott nyolc éven (1986–1994) keresztül. Az egyetem rektora volt 1994. július 1-je és 1997. november 14-e között.

Pályafutása első éveiben a miskolci Lenin Kohászati Művek Nagyolvasztó Gyár részlegében is dolgozott (1955–1957) félállású mérnöként.

A világ 17 országában vett részt országonként egy vagy több alkalommal szakmai tanulmányúton, amelyek együttes időtartama elérte az egy évet.

Jelentős szerepet töltött be a szakmai-tudományos közéletben is. Többek között elnöke volt az MTA Metallurgiai Bizottságának (1990–1996) és a MAB Metallurgiai Munkabizottságának; tagja a Tudományos Minősítő Bizottság Plénumának (1988–1995), a Kosuth- és Széchenyi-díj Bizottság Kohászati Albizottságának (1990–1995), az OTKA Gépész-Kohász Szakszűrinek, társelnöke a Borsodi Vaskohászati Tröszt Felügyelő Bizottságának (1989–1990), a „Szakemberek a Kohászatért Alapítvány” kuratóriumának elnöke (1996–), s folyamatosan dolgozott az OMBKE Vaskohászati Szakosztály Nyersvasgyártó Szakbizottságában.

Két könyvet (egyiket társszerzővel), hét egyetemi jegyzetet, három értekezést, 95 szak- (és kapcsolódó) cikket írt, 83 konferencia (ill. ünnepi) előadást tartott.

Eddigi munkásságának eredményeit a következő kitüntetésekkel ismerték el: az Oktatásügy Kiváló Dolgozója (1965), a Kohászat Kiváló Dolgozója (1972), Akadémiai Díj (1981), Munka Érdemrend bronz fokozata (1982), Kiváló Munkáért (1985, 1986), Pro Universitate (1993), Gábor Dénes-díj (1994), a Nemzetközi Természet- és Társadalomtudományi Akadémia Szent György-kereszt Érdemrendje (1996), Mikoviny Sámuel-émlékérem (1997), Sóltz Vilmos-émlékérem (1997), Vaskohászatért Emlékérem (1997), Köztársasági Érdemrend Középkeresztje (1997), ME Jubileumi Aranyérem (1999), a DUNAFERR Kiváló Dolgozója (2000), Aranyoklevél (2002 ME), a Tudomány és a Művészet Lovagja (2003, Orosz Természettudományi Akadémia), Doctor honoris causa (2003, ME), a Dunaferr Főtanácsosa.

75. születésnapját ünnepelte

Dr. Kiss László 1935. január 15-én született Miskolcon. Az általános iskolát 1949-ben, a kohó- és öntőipari technikumot 1953-ban, a Nehézipari Műszaki Egyetemet 1967-ben végezte el, 1984-ben védte meg doktori disszertációját a vákuummetallurgia témakörében. 2008-ban címzetes egyetemi docens címet kapott.

Egyetlen munkahelye a diósgyőri kohászat volt, ahol szinte az összes ranglépcsőt végigjárva különböző beosztásokban (acélgyártó, üzemvezető, főmérnök, főosztályvezető és igazgató) dolgozott.

A szakmában eltöltött fél évszázados tevékenysége alatt jelentős eredményeket ért el az új elektroacélmű és a kombinált acélmű felépítésénél, beüzemelésénél és működtetésénél. Munkájában rendszeresen foglalkozott kutatással, fejlesztéssel és új gyártmányok bevezetésével, melyek közül kiemelhetők a következők:

– vákuumozó berendezések üzembe helyezése, technológiájuk megtervezése és bevezetése;

– atomipari célú turbinák és forgattyús tengelyek gyártásának kifejlesztése;

– az injektálásos mikroötvözés és komplex dezoxidálás technológiájának kikísérletezése, bevezetése;

– az LD-acélgyártáshoz, az ASEA-SKF üstmetallurgiához és az UHP ívkemencében történő acélgyártáshoz kapcsolódó technológiák kidolgozása, betanítása és alkalmazása;

– a VOD-eljárás továbbfejlesztése;

– kiemelt minőségű acélok folyamatos öntésének bevezetése.

Mindezekon túlmenően több vállalatnál tevékenyen részt vállalt az ISO 9001, ISO 17025 és ISO 14001 szabványok szerinti integrált minőségirányítási rendszer kidolgozásában és a tanúsítás előkészítésében.

A Miskolci Egyetem külső munkatársaként több évtizeden keresztül folyamatosan segítette a hallgatók oktatását, doktoranduszok felkészítését, K + F munkák megvalósítását.

Munkájáért többször kapott vállalati és miniszteri kitüntetést. Szakcikkei, publikációi több országban ismertek. Szakkönyveivel, előadásaival rendszeresen segítette, ill. segíti az egyetemi hallgatók és a kohászati üzemekben dolgozók szakmai képzését. Az OMBKE-nek, melyben vezetőségi tisztségeket is ellátott, 1969-től tagja.

Dr. Vörös Árpádné dr. Faragó Elza aranyokleveles kohómérnök 1935. január 26-án Debrecenben született. Egyetemi tanulmányait a Donyeckéi Nehézipari Egyetemen és a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen folytatta, és szerzett kohómérnöki oklevelet 1958-ban.

A Vasipari Kutató Intézet Öntödei Osztályán, ahol 1958 májusától 1983 decemberéig dolgozott, tudományos gyakoronokként kezdte pályáját. Ezt követően volt tudományos segédmunkatárs, munkatárs, főmunkatárs, osztályvezető-helyettes, majd az osztály vezetője. Fő kutatási területe a vasöntészet volt, ezen belül többek között a betétanyag szerepe, az olvasztás technológiája, az olvadáék kezelése és a szilárdságnövelés lehetőségei. 1963–67 között levelező aspiráns a moszkvai Acél és Ötvözetek Egyetemén. Kandidátusi értekezését, amelyben a nyomelemek hatását vizsgálta az öntöttvas

tulajdonságaira, 1967-ben védte meg. 1968-ban műszaki doktori, és ez alapján 1997-ben PhD fokozatot kapott. Fontosnak tartotta a fiatal szakemberek továbbképzését, munkatársait ösztönözte és segítette a továbbtanulásban, nyelvtanulásban, több aspiráns tudományos vezetője vagy konzulense, számos egyetemi diplomamunka, egyetemi doktori, kandidátusi, akadémiai doktori értekezés opponense. Több cikluson át tagja volt az MTA Tudományos Minősítő Bizottság Gépész-kohász Szakbizottságának.

Kutatási eredményeiről több mint 100 közleményben számolt be magyar és idegen nyelvű szaklapokban, vagy különböző hazai és külföldi szemináriumok előadásain, egyetemeken vagy egyesületek rendezvényein, nemzetközi öntőkongresszusokon. 1985-ben jelent meg „Nagyszilárdságú öntöttvasak” című könyve, ezenkívül négy könyv társszerzője vagy fordítója, többnek lektora.

1984 januárjától a Gépipari Technológiai Intézet Öntészeti Főosztályán folytatta munkáját a vasöntészeti osztály vezetőjeként 1990 januárjában történt nyugdíjba vonulásáig. Ezt megelőzően azonban megalapította a REDEX Szolgáltató, Fejlesztő és Kúlerkereskedelmi Kft.-t. Nyugdíjasként itt dolgozott tovább és tevékenykedik jelenleg is a kft. jogutódjánál, az RDX-REDEX Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.-ben.

Az OMBKE Öntészeti Szakosztályának 1958 óta tagja. Aktívan közreműködött a vasöntő szakcsoport megalapításában, amelynek éveken át elnöke volt. Tevékenyen részt vett az Öntéstechnikai Egyesületek Nemzetközi Szövetsége (CIATF) „7.1. Lemezgrafitos öntöttvas” és „7.4. Gömbszgrafitos öntöttvas” nemzetközi munkabizottságaiban. 1980-ban a 7.1. munkabizottság alelnökévé választották, ezt a munkáját nyugdíjba vonulásáig végezte.

Munkájáért többször részesült elismerésben: többszörös Kiváló Dolgozó, a Kohászat Kiváló Dolgozója és Kiváló Kohász kitüntetések, Péch Antal-, Sóltz Vilmos-émlékérmek és OMBKE Nagyplakett az általa vezetett kft. részére.

Barták Imre aranyokleveles kohómérnök 1935. február 19-én született Devecserben. Középkisiskolai tanulmányait a Pápai Általános Türr István Általános Gimnáziumban végezte (1949–1953), majd 1958-ban a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen vas- és fémkohómérnöki diplomát szerzett.

Mérnöki pályafutását az Ajkai Timföldgyár és Alumíniumkohóban kezdte. Mint üzemmérnök vett részt először a kohógépesítési munkálatokban: kéregbetörő és timföldadagoló gépek beüzemelésében, az öntödében vízszintes tuskóöntési rendszer kifejlesztésében.

1963-ban áthelyezéssel került az Inotai Alumíniumkohóba az akkor alakulóban levő műszaki fejlesztési és beruházási osztályra, ahol csoportvezetőként, majd osztályvezetőként dolgozott.

Részt vett a kohó hosszú távú fejlesztési tervének megvalósításában, amelynek eredményeként az addig kohófém alapanyagot gyártó vállalat jelentős félgyártmánygyártóvá lett. Főbb fejlesztési és beruházási tevékenységek, amelyekben részt vett:

- durvahuzal öntvehengerlő (Properzi-) eljárás bevezetése;
- keskenyszalag öntvehengerlő eljárás kifejlesztése, bevezetése;
- SNIF rendszerű folyamatos fémtisztító berendezések létesítése az öntvehengerlő gépsorokhoz (injektoros klórgázadagoló rendszer kifejlesztése és bevezetése);
- földgázrendszer kiépítése, kemencék tüzelőberendezéseinek átállítása földgázra;
- Waagner-Biro öntödei salakfeldolgozó rendszer telepítése;
- huzalüzem létesítése, továbbfejlesztése (Ripoche-kemencék, Henrich-féle gyors húzó, huzalpácoló, huzalszírtalanítók, hegesztőanyagok gyártásának kifejlesztése, sodratgyártás bevezetése);
- hidegfolyató-tárcsa üzem létesítése, később kapacitásnövelő rekonstrukciók, gyártástechnológia továbbfejlesztése, Skoda-gyártmányú kvartó hengerállvány telepítése vékonyzalag gyártáshoz, szalagkikészítő berendezések üzembe helyezése.

43 évi munkaviszony után, 1996-ban került nyugállományba. Pályafutása alatt mindvégig az alumíniumkohókban és azok öntödéiben, fémfeldolgozó üzemekben tevékenykedett, lényegében változatlan munkakörben.

1996 és 2002 között nyugdíjasként tovább dolgozott az Inotai Alumíniumkohónál mint fejlesztési főmunkatárs, a MAL Rt.-nél mint terméktanácsadó. Aktív pályafutását 2002. június 30-án fejezte be.

Szakmai munkájáért Kiváló Ifjú Mérnök, háromszor Kiváló Dolgozó és egyszer Kiváló Munkáért kitüntetéset kapott. Ötven éven át kifejtett értékes szakmai tevékenységét a Miskolci Egyetem aranyoklevéllel ismerte el 2008-ban.

Az OMBKE-nek 1958 óta tagja. Egy cikluson keresztül tagja volt a BKL Kohászat szerkesztőségének, több cikket írt a Kohászati Lapokba és a Magyar Alumíniumba. A helyi szervezet rendezvényein számos szakmai előadást tartott. Az egyesület 1977-ben OMBKE Egyesületi Munkáért plakettel, 1998-ban 40 éves egyesületi tagságáért Sóltz Vilmos-émlékéremmel tüntette ki.

70. születésnapját ünnepelte

Dénes Imre okl. gépészmérnök 1940. január 4-én született a Békés megyei Kiscsákon. 1958-ban a csepeli Kossuth Lajos Gépipari és Öntőipari Technikumban érettségizett, azt követően 1963-ban a Budapesti Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Kara Gépgyártás-technológiai szakán szerzett mérnöki diplomát.

1963. szeptember 9-én a Kohó- és Gépipari Minisztérium Tervező Irodájában helyezkedett el és beosztott mérnökként kezdte meg tervezőmérnöki tevékenységét. A KGMTI-nél és jogutódjainál több mint 46 éven át a gépipar és kohászat gyárainak, üzemének generáltervezésén dolgozott és dolgozik még ma is nyugdíjasként.

A KGMTI-ben egy tervezőcsoport tagjaként a „Gépipari gyártervező iroda” Járműipari Osztályán a Traktorgyártás fejlesztése programjának és kiviteli terveinek generáltervezése volt az első feladata. Pályafutása alatt végigjárta a tervezési munka minden lépcsőfokát a beosztott mérnöktől a tervezési főmérnökön át a szakigazgatóig, megtanulva a generáltervezés nehézségeit és szépségeit. Dolgozott a „Járműgyártás fejlesztés” beruházási programjaiban (Ikarus, Csepel Autó, Győri Rába, Magyar Suzuki Autógyár stb.) és azok kiviteli terveinek készítésén, valamint a kivitelezés tervezői művezetésén. A tervezési feladatok megoldásához elsők között alkalmazta a szá-

mítógépes tervezési módszereket a rugalmas gyártósorok kialakításánál, a technológiai folyamatok meghatározásánál, a robotizált munkahelyek tervezésénél és az automata vezérlésű raktárak létrehozásánál.

Közreműködött a kohászati üzemek egyes részlegeibe kerülő berendezések telepítéséhez szükséges kiviteli tervek elkészítésében (LKM UHP ívkemence telepítése, DAM Nemesacél hengermű korszerűsítése, FÖRSTER III kikészítősor telepítése, Ózdi Miniacélmű telepítése, DV háromállásos üstmetallurgiai állomás, ISD DUNAFERR hideghengermű folytatógas pácoló sor, meleghengermű új előnyújtó berendezés telepítése stb.).

1974-ben elvégezte a BME Gépészmérnöki Kar Gazdasági mérnök szakát, 1970-ben és 1975-ben vállalati Kiváló Dolgozó, 1985-ben Kiváló Munkáért kitüntetésben részesült.

Dr. Tardy Pál 1964-ben kitüntetéssel szerzte meg Miskolcon vas- és fémkohómérnöki oklevelét. Ezt követően közel 30 éven keresztül a Vasipari Kutató Intézetben dolgozott. Tudományos tevékenysége elsősorban az anyagtudomány és a metallurgia területére terjedt ki: az anyagszerkezet, a gyártástechnológia és az acélok hasznos tulajdonságai közötti összefüggéseket kutatta. Kutatómunkája során elsősorban a diósgyőri és a dunaújvárosi acélipari nagyvállalatokkal alakított ki szoros együttműködést, ahol egyebek között a golyóscsapágyacélok minőségének fejlesztésével, ill. az üstmetallurgiai kezelések bevezetésével kapcsolatos kutatások köthetők a nevéhez. Intézeti pályafutását 1993-ban tudományos igazgatóként fejezte be.

Tudományos eredményeit számos közleményben, előadásban tette közzé, jelentős részük külföldön jelent meg ill. hangzott el. 1968-ban egyetemi doktori, 1975-ben kandidátusi, 1992-ben akadémiai doktori címet szerzett. 2000-ben a Miskolci Egyetemen habilitált, majd egyetemi magántanári címet szerzett.

1994 és 2008 között a Magyar Vas- és Acélipar Egyesülés műszaki igazgatója volt, azóta – nyugdíjasként – a szervezet

szaktanácsadója. Hozzá tartozik a hazai acélipari vállalatok energetikájának, környezetvédelmének, műszaki fejlesztéseinek áttekintése és értékelése. Az MVAE nemzetközi kapcsolatainak alakításában jelentős szerepe volt; az Európai Bizottság, az EUROFER, a Nemzetközi Vas és Acél Intézet, az OECD, az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága különböző rendezvényein, testületeiben képviselte a hazai

acélipart. A 90-es évek közepén a Brüsszel által kezdeményezett Global Study on Steel in Europe projektet irányította.

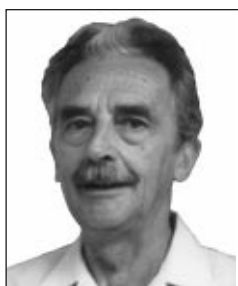
Az OMBKE Vaskohászati Szakosztályának munkájába 1964-ben kapcsolódott be. 1970–82 között több ciklusban a szakosztály titkára volt. 1990–97 között két ciklusban az egyesület főtítkára, 1997–2000 között elnöke volt. Kapcsolatait kihasználva számos nemzetközi acél-

ipari nagyrendezvényt hozott Magyarországra és irányította szervezésüket (pl. a Clean Steel konferenciasorozat).

Közéleti tevékenysége során 1998–2006 között két ciklusban az MTESZ alelnöke, 2003–2006 között a felsőoktatás minőségéért felelős Magyar Akkreditációs Bizottság alelnöke volt; megalakulása óta tagja a Gazdasági és Szociális Tanácsnak.

BENEDEK ATTILA

(1921–2010)

Homo ludens volt. Dum spiro, spero életfilozófiája is beigazolódott: bekapcsolt laptopja mellett érte a halál.

1921. március 4-én született Esztergomban. A soproni Evangélikus Líceumban érettségizett, majd 1939 őszén beiratkozott a Magyar Kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem soproni Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Karának kohómérnöki tagozatára. Diplomájának megszerzése után 1944. április 1-jétől október 1-jéig az Iparügyi Minisztériumhoz tartozó M. Kir. Ásványolaj Bányászati Üzem felsődermai telepén dolgozott. A front közeledtével visszarendelték az Iparügyi Minisztériumba, amelynek 1946 szeptemberéig állományában volt. Ezután az Anyag- és Árhivatalban Magyarország rézgazdálkodásával foglalkozott.

1948 júniusától nyugállományba vonulásáig, 1981 végéig az Országos Tervhivatalban dolgozott. A vaskohászati vállalatok tervezési, termelési, fejlesztési és beruházási ügyeinek intézéséért volt felelős. Kiemelt területe volt a hengerelt acélok és a kohászati másodtermékek problémaköre.

Megszerezte a mérnök-közgazdász képesítést is. Ennek a képzettségének is hasznát vette, amikor 1953-ban országos pályázaton első díjat nyert a vaskohászati termelőfolyamattal, anyaggazdálkodással és normakérdésekkel foglalkozó pályaművel, melynek több javaslatát vaskohászati vállalatunk eredményesen hasznosították.

Kivette részét a KGST hengereltáru-szekció munkájában, néhány évig vezette is a magyar hengereltáru-albizottságot. 1963–64-ben élén állt annak a magyar delegációnak, amely csehszlovák és lengyel szakértőkkel

előkészítette az INTERMETALL megalakítását. Névadója ennek a szervezetnek.

Irodalom, matematika, zene voltak a kedvencei. A soproni Frankenburg Irodalmi Kör is felfigyelt egyetemistaként írt verseire. Matematika-logikai rejtvényeket készített. Gyorsan népszerűvé váló dala, a „Visszavárlak hős honvédem, visszavárlak hű katonám...” sok százezer anya, feleség, menyasszony és családtag mély érzelmeit fejezte ki. A néptánc, az amatőr színjátszás is érdekelte. Negyvenéves korában fogott bele sakkfeladvány-fejtésbe és -szerzésbe. 800 publikált feladványa van, közülük sok díjnyertes. A magyar és a nemzetközi sakkélet elismert szakembere lett, és a terület külföldi kongresszusain is képviselte hazánkat. „That's all...” címen 2007-ben jelentette meg – szeretett felesége emlékének ajánlva – válogatott sakkszerzeményeit.

Többször kapott Kiváló Dolgozó és Kiváló Munkáért kitüntetést. Az OMBKE 1991-ben 40 éves, 2001-ben 50 éves tagságáért Soltz Vilmos-emlékérmet adományozott neki.

Minden évfolyam-találkozónkon részt vett Tila, így tavaly a 66 éves, Egerben megtartott találkozókon is. Utána három nappal, augusztus 29-én vehette át vasdiplomáját szeretett alma materének jogutódjánál, a Miskolci Egyetemen.

2010. február 26-án temettük el a soproni evangélikus temetőben, időközben exhumált és elhamvasztott feleségével együtt. Az évfolyamtársak koszorúján a nemzeti színű szalagon a búcsú: „Emlékedet megőrzik bányász, kohász és erdész valétatársaid.”

 Dr. Szőke László